

Neboť i po této stránce poskytují dosavadní výsledky řízení jasný obraz a kárný nález beztak přiznává obviněnému, že škodu částečně nahradil.

Neodůvodněno je i odvolání do výroku o trestu. Řada kárných provinění tvoří přímo skutkovou podstatu zločinu (§ 183 tr. zák.), jiné ji zřejmě naznačují (§ 197 tr. zák.). Obviněný počínal si po léta takřka soustavně v četných případech, spadajících částečně v tutéž dobu, způsobem, hraničícím na skutkové podstaty trestných činů a porušil tak v míře nejvyšší jak povinnosti, které ukládá advokátu jeho povolání vůči osobám, které se k němu ve svých záležitostech uchýlily, tak čest a vážnost stavu, k němuž náleží, takže není naděje, že by obviněný nadále vykonával své povolání tak, jak to ukládá advokátní řád. Obviněný nemůže činiti již nárok, by byl členem stavu, pro nějž je nezbytným předpokladem důvěra občanů v jeho čestnost, mravní bezvadnost a poctivost, kdyžté této důvěry zneužil v tak četných případech, způsobem tak hrubým a ku citelné škodě osob na něho se obrátivších. Bylo proto odvolání zamítnouti.

Čís. 176 dis.

Disciplinárny obžalobca je oprávnený žiadať zavedenie disciplinárneho pokračovania aj bez oznámenia urazeného.

Dvojročná premlčacia letota § 102 adv. zák. prerušuje sa tiež podaním oznámenia pre taký prečin, ktorý je možno podriadiť ustanoveniam nielen disciplinárneho zákona, lež aj predpisom trestného zákona.

Ku pretrhnutiu premlčania v disciplinárnom pokračovaní proti advokátom per anal. § 108 tr. zák. stačí súdne opatrenie proti páchatelovi pre spáchaný čin, nevyžaduje sa meritorné rozhodnutie.

Disciplinárne môže byť trestaný advokát (§ 68 lit. b) adv. zák.), ktorý v podaniach v o vlastnej veci užil urážlivých výrazov.

Spisovanie zrejme neužitočných a bezzákladných podaní na súdy alebo úrady je disciplinárnym previnením podľa § 69 lit. a) adv. zák. Vzťahovala-li sa taká závadná činnosť advokátova na zákony a nariadenia, ktorými sa advokát zaoberá vo svojej praxi len výnimečne, možno to uznať za poľahčujúcu okolnosť.

(Rozh. zo dňa 23. októbra 1933, Ds III 79/32.)

Disciplinárny súd prvej stolice sprostil obvineného advokáta Dr. M. G. obžaloby, pokiaľ mu kládla za vinu, že v trestnej veci proti I. Ö. bez zákonného podkladu obťažoval jednak súdy, jednak ministerstvo spravodlnosti nedovolenými sťažnosťami a žiadosťami o odpustenie útrat trestného pokračovania, pravoplatne vyhlásených za dobytne, uznal ho však vinným disciplinárnym previnením podľa § 68 lit. b) zák. čl. XXXIV:1874, ktoré spáchal tým, že v písomnom osvedčení, podanom advokátskej komore, použil urážlivých invektív proti ministerstvu spravodlnosti a prezidentovi vrchného súdu v B.

Najvyšší súd ako súd disciplinárny pre veci advokátov na odvolanie verejného žalobcu zrušil rozsudok disciplinárneho súdu prvej

stolice v oslobodzujúcej časti a uznal obvineného advokáta vinným i v onom smere, a to disciplinárnym previnením podľa § 69 lit. a) adv. zák.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku disciplinárneho súdu prvej stolice podali odvolanie: 1. verejný obžalobca preto, že obvinený bol sprostý obžaloby podanej pre čin označený v časti 1. disciplinárnej obžaloby, hoci tento čin je disciplinárne trestný podľa bodu b) § 68 adv. zák.; 2. obvinený z tých dôvodov, že neboly zaopatrené spisy prezídia krajského súdu v N. a prezídia vrchného súdu v B., ďalej že bol za vinného uznaný, hoci bez oznámenia žalobca komory nebol vraj oprávnený ho žalovať, jeho čin je vraj premlčaný a vôbec nie je disciplinárne trestný; konečne, že mu bol vymeraný peňažitý trest na miesto výtky. Obrana obvineného, že bez oznámenia disciplinárny obžalobca nebol oprávnený ho žalovať, je bezzákladná, lebo podľa § 79 adv. zák. disciplinárny obžalobca je oprávnený žiadať zavedenie disciplinárneho pokračovania aj bez oznámenia urazeného. Taktiež bezzákladné je tvrdenie obvineného, že trestnosť činu, pre ktorý bol odsúdený, je premlčaná. Pre ten čin, pre ktorý bol obvinený za vinného uznaný, bolo zavedené proti obvinenému aj trestné pokračovanie u krajského súdu v B. pre prečin pomlvy spáchaný proti vtedajšiemu prezidentovi vrchného súdu v Bratislave J. U. Droví Vladimírovi Fajnorovi. Podľa stálej praxi najvyššieho súdu dvojročnú dobu premlčania disciplinárneho previnenia stanovenú v § 102 adv. zák. treba považovať za prerušenú, nakoľko bolo podané oznámenie pred uplynutím lehoty stanovenej v § 102 adv. zák. pre prečin, ktorý je možno podriaďiť ustanoveniam nie len disciplinárneho zákona, avšak aj predpisom trestného zákona. Obvinený spáchal svoj inkriminovaný čin dňa 3. augusta 1928 svojím osvedčením, podaným u advokátskej komory v disciplinárnej veci proti nemu zavedenej následkom disciplinárneho oznámenia zo dňa 26. júla 1928 prezidenta súdnej tabule. Podľa spisov krajského súdu v B. bolo podané trestné oznámenie proti obvinenému dňa 3. decembra 1928 pre prečin pomlvy spáchaný proti prezidentovi súdnej tabule. Trestné pokračovanie nie je skončené ani doteraz. Horeuvedeným trestným oznámením bolo tedy premlčanie disciplinárneho previnenia prerušené. Táto lehota bola pretrhnutá aj opatreniami disciplinárneho súdu, učinými cieľom trestného (disciplinárneho) stíhania obvineného zo dňa 18. j a n u á r a 1929, ktorým disciplinárny súd na žiadosť štátneho zastupiteľstva v B. v trestnej veci, zavedenej proti obvinenému pre horeuvedený prečin pomlvy, poslal svoje spisy štátnemu zastupiteľstvu, ďalej opatrením zo dňa 11. n o v e m b r a 1930, ktorým disciplinárny súd požiadal štátne zastupiteľstvo o odstúpenie spisov, a opatrením zo dňa 30. j a n u á r a 1932, ktorým disciplinárny súd požiadal krajský súd v B. o zaslanie spisov. Obvinený namietal síce, že horeuvedené opatrenia disciplinárneho súdu nie sú súčasťou prerušenia premlčania, lebo neboly meritorné a neboly jemu doručené. Tento názor je však mylný, lebo protiví sa praxi najvyššieho súdu,

vyvinutej v smysle § 108 tr. zák., podľa ktorej nevyžaduje sa k prerušeniu premlčania zločinu alebo prečinu meritorné, obvinenému doručené rozhodnutie, a stačí súdne opatrenie proti páchatel'ovi pre spáchaný zločin alebo prečin. Stačí tedy také opatrenie aj k prerušeniu premlčania disciplinárneho previnenia. Mylne vykladá obvinený zákon, keď tvrdí, že pre inkriminované výrazy nemôže byť disciplinárne trestaný, a mohol by byť jeho čin kvalifikovaný prípadne len podľa § 46 tr. z. o priest., lebo inkriminované výrazy užil proti úradom vo vlastnej veci. Advokát nielen v jakosti zmocnenca strany môže sa dopustiť disciplinárneho previnenia. Aj vo svojom privátnom živote má sa chovať advokát tak, aby nepoškodil česť a dôstojnosť advokátskeho sboru, lebo ináč sa trestá podľa bodu b) § 68 adv. zák. Z tej okolnosti, že obvinený spáchal svoj inkriminovaný čin vo vlastnej veci, plyní len to, že v smysle § 3 zák. čl. XXVIII:1887 mohol by byť potrestaný prípadne aj podľa § 46 tr. zák. o priest. — § 3 zák. čl. XXVIII:1887 neustanovuje však, že advokát by nemohol byť trestaný disciplinárne, keď použije vo svojich podaniach vo vlastnej veci urážlivých výrazov, nakoľko tento čin môže byť podriadený bodu b) § 68 adv. zák. Najvyšší súd súhlasí so správne odôvodneným názorom súdu prvej stolice, že inkriminované vety vybočujú z hraníc dovolenej kritiky, a sú púhe neoprávnené invektívy proti ministerstvu spravodlnosti a proti prezidentovi súdnej tabule. Svojím neslušným chovaním sa poškodil obvinený česť a dôstojnosť advokátskeho sboru a týmto sa stal nehodným úcty a dôvery. Tento čin vyčerpáva skutkovú povahu disciplinárneho previnenia podľa bodu b) § 68 adv. zák. Bezzákladné je tedy odvolanie obvineného podané čo do viny.

Základné je odvolanie verejného obžalobcu. Disciplinárny súd advokátskej komory oslobodil obvineného od obžaloby podľa bodu 1. obžalovacieho rozhodnutia, ktorá bola podaná preto, že obľážoval ministerstvo spravodlnosti ako aj súdy nedovolenými žiadosťami a sťažnosťami vo veci I. Ö. ohľadom odpustenia nákladov trestného pokračovania pravoplatne určených a za dobytné vyhlásených. Na základe spisov zisťuje najvyšší súd tieto skutočnosti: I. Ö. bol odsúdený sedriou v N. pre zločin vraždy; náklady trestného pokračovania boli vyhlásené za dobytné, rozsudok sa stal pravoplatným. Advokát Dr. M. G. podal žiadosť na ministerstvo spravodlnosti v mene manželky odsúdeného a jeho nezletilých detí, aby boli odpustené cestou milosti rozsudkom sedrie v N. za dobytné vyhlásené náklady trestného pokračovania, resp. aby bolo uložené okresnému súdu v N. zastaviť exekúciu. Ministerstvo spravodlnosti postúpilo túto žiadosť k ďalšiemu opatreniu prezídiu súdnej tabule v B. s tým, aby bola podaná zpráva, či bol zachovaný predpis § 3 zák. čl. XLIII:1890. Žiadaná zpráva bola zaslaná ministerstvu spravodlnosti, na čo toto ministerstvo nariadilo, aby V. Ö-ová bola ohľadom svojej žiadosti primerane poučená. Poučenie previesť bolo prikázané prezídiu sedrie v N. V mene manželky odsúdeného a jeho nezletilých detí podával obvinený potom až do júla 1926 k trestným súdom rôzne žiadosti a sťažnosti, ktorými chcel dosiahnuť, aby náklady trestného pokračovania boli dodatočne vyhlásené za nedobytné v smysle § 4

zák. čl. XLIII:1890, pretože vymáhanie trov ohrožuje vraj výživu detí odsúdeného. Tieto žiadosti a sťažnosti neviedly k žiadnemu výsledku; nie je však potrebné bližšie sa nimi zaoberať, lebo boli podané dva roky pred dňom 26. júla 1928, kedy podal prezident súdnej tabule proti obvinenému disciplinárne oznámenie pre obťažovanie súdov a ministerstva spravodlnosti; tedy, keby sa aj bol dopustil obvinený týmito podaniami disciplinárneho previnenia, premlčala sa ich trestnosť v smysle § 102 disc. zák. Obvinený však aj naďalej podával sťažnosti a žiadosti v mene svojich klientov za tým istým účelom ako pred tým. Vrchný súd po doplnení dôkazov usnesením zo dňa 25. apríla 1932 zmenil usnesenie súdu prvej stolice a vyslovil, že rozsudkom porotného súdu v Nitre zo dňa 14. októbra 1922 proti I. Ö. ustálené trestné útraty sú predbežne nedobytné.

Disciplinárny súd prvej stolice sprostil obvineného obžaloby preto, lebo žiadosti a sťažnosti obvineného konečne viedly k pozitívnemu výsledku, a tak nemohly byť ani bezpredmetné, ani neprípustné, ani nedovolené. S týmto názorom však nelze úplne súhlasiť. Advokát pri zastúpení nárokov svojho klienta má si voliť cestu zákonom pre uplatnenie nároku predpísanú, lebo ináč spisuje zrejme neužitočné a bezzákladné podania, ktorými pôsobí svojej stránke len zbytočne trovy. Zrejme neužitočná a bezzákladná bola sťažnosť podaná pod r. č. 164, lebo usnesenie vrchného súdu r. č. 142 nepatrilo medzi usnesenia uvedené v odst. II. § 378 tr. p., sťažnosť r. č. 144 bola tedy podaná s porušením jasného predpisu odst. I. § 378 tr. p., že proti usneseniu pripúšťa sa sťažnosť len k jednej stolici, a bola krajským súdom právom odmietnutá. Taktiež nemaly právneho základu aj tie žiadosti obvineného, obsažené v jeho podaniach, aby spisy boli znova predostreté ministerstvu spravodlnosti k rozhodnutiu o jeho žiadosti o odpustenie trestných trov, pravoplatným rozsudkom za vymáhateľné prehlásených, a bezzákladná a zrejme neužitočná bola jeho žiadosť podaná dňa 11. júna 1928 ministerstvu spravodlnosti. Najvyšší súd vychádza z týchto úvah: Sťažnosť r. č. 164 bola podaná pred účinnosťou zákona zo dňa 16. decembra 1927 č. 181 Sb. z. a nar. V dobe podania tejto sťažnosti bol platný v pôvodnom znení zákonný čl. XLIII:1890, Podľa §§ 7 a 9 tohoto zákona trestné trovy spôsobené eráru a určené pravoplatným rozsudkom sedrie, nakoľko neboly vyhlásené rozsudkom za nedobytné, byly vymáhané spôsobom určeným v zák. čl. XLIV:1883 pre vymáhanie verejných daní na základe výkazov vystavených štátnym zastupiteľstvom a odoslaných ním finančnému riaditeľstvu. Podľa § 10 cit. zák. mohly interesované stránky podať námietky k finančnému riaditeľstvu proti sume uvedenej vo výkazoch. O týchto námietkach rozhodnul s konečnou platnosťou predseda sedrie. Podľa § 11 cit. zákona však, nakoľko trestné trovy sa ukázaly byť nedobytnými behom pokračovania o vymáhanie, maly byť vymazané finančným riaditeľstvom, tedy cestou administratívnou. Zákon č. 181/27 Sb. z. a n. vstúpil v platnosť dňa 1. januára 1928. Podľa tohoto zákona byly zrušené §§ 1, 6—15 zák. čl. XLIII:1890 a znenie §§ 4 a 5 cit. zák. bolo zmenené. Podľa predpisov nového zákona zo štátnej pokladnice vopred vyplatené trovy sa vymáhajú s ú-

d o m podľa platných predpisov o vymáhaní poplatkov, peňažitých pokut a iných súm, o správne zaplatenie ktorých súd sa má starať z úradu. Platia tedy na vymáhanie trestných trov zo štátnej pokladnice vopred vyplatených predpisy §§ 112 a 113 jednaciego poriadku, stanoveného vládnym nariadením zo dňa 3. mája 1924 č. 99 Sb. z. a n. Ani podľa starých ani podľa nových predpisov nemalo, resp. nemá ministerstvo spravodlnosti obor pôsobnosti na výmaz alebo odpustenie trestných trov, pravoplatným rozsudkom vyhlásených za vymáhateľné. Súdna tabula v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 1. októbra 1925 vyslovila len to, že uvedené opatrenie patrí na cestu administratívnu. Tento výrok je zrejme založený na § 11 zák. čl. XLIII:1890 a na § 16 uvodzovacieho nariadenia č. 21815/1891 I. M. Z tohoto výroku celkom bezzákladne uzatváral obvinený vo svojich podaniach, že súdna tabula vyslovila, že učiniť uvedené opatrenie patrí do oboru pôsobnosti ministerstva spravodlnosti. Neľze žiadať odpustenie pravoplatným rozsudkom určených trestných trov ani cestou milosi, lebo podľa § 119 tr. zák., ktorý nebol zmenený šom 103 ústavnej listiny, milosť udelená prezidentom republiky nemá za následok preminutie nákladov pokračovania a sporu. Preto obvinený bezzákladne a neužitočne podal žiadosť ministerstvu spravodlnosti o odpustenie trestných trov, hoci vedel, že ministerstvo nevyhovelo jeho predošlej podobnej žiadosti. Taktiež bezzákladné a neužitočné boli ďalšie žiadosti obvineného adresované súdom preto, aby spisy boli predostreté ministerstvu spravodlnosti. Podaním bezzákladných a neužitočných žiadostí a sťažností v dobe od 26. júla 1926 do 26. júla 1928 dopustil sa obvinený disciplinárneho previnenia podľa bodu a) § 69 adv. zák. Trestnosť tohoto disciplinárneho previnenia sa nepremlčala, lebo dvojročná lehota premlčacia bola prerušená disciplinárnym oznámením zo dňa 26. júla 1928, ďalej opatrením disciplinárneho súdu zo dňa 3. augusta 1928. Konečne hľadiac k tomu, že previnenie tesne súvisí s disciplinárnym previnením obvineného spáchaným proti ministerstvu spravodlnosti a prezidentovi súdnej tabule v Bratislave, bolo premlčanie pretrhnuté opatreniami disciplinárneho súdu učinými proti obvinenému dňa 18. januára 1929, 11. novembra 1930 a 30. januára 1932. Preto mýlil sa súd prvej stolice, keď oslobodil obvineného od tejto časti obžaloby. Najvyšší súd tedy vyhovel odvolaniu verejného obžalobcu a za vinného uznal obvineného aj disciplinárnym previnením podľa bodu a) § 69 adv. zák. Pri výmere trestu za priťažujúcu okolnosť považoval najvyšší súd, že obvinený sa previnil vo viac smeroch. Ako poľahčujúca okolnosť však prichádza do úvahy, že pri podávaní horeoznačených neužitočných podaní viedla obvineného snaha pomôcť svojim klientom, ďalej, že jeho vytýkaná činnosť vzťahovala sa na také zákony a nariadenia, ktorými sa advokát vo svojej praxi zaobera len výnimečne.

Čís. 177 dis.

Nijak sa neprevinil disciplinárne advokát, ktorý prijal od koncesovaného inkasačného podniku poverenie k súdnemu vymáhaniu inkasač-